

Chim hót sau vườn

Phạm Xuân Thái

Nơi chúng tôi cư ngụ thuộc miền Đông Bắc Hoa Kỳ, phía Bắc của tiểu bang Virginia, cách thủ đô Hoa Thịnh Đốn khoảng 20 miles (32Km). Vùng này khí hậu tương đối ôn hòa, có đủ bốn mùa Xuân, Hạ, Thu, Đông. Mùa Đông nhiệt độ khoảng 20F – 40F. Mỗi năm có 5, 6 trận tuyết nhỏ nhỏ, và thỉnh thoảng có vài cơn bão tuyết.

Khi Đông qua, Xuân đến, vạn vật như hồi sinh, cây cối đâm chồi nảy lộc, những búp hoa đủ loại, đủ màu hé nở tạo nên những bức tranh thiên nhiên tuyệt vời. Đây cũng là lúc thiên hạ đổ dồn ra vườn để dọn dẹp, cắt tỉa cây cối, bón xới cho cây cỏ, hoa lá.

Từ lúc em Lucky, con chó của gia đình tôi mất, vợ tôi không còn Lucky để săn sóc, nên nàng đổi qua chăm nom đàn chim sau vườn. Nàng mua thức ăn đặc biệt của chim, cho vào những tổ chim nhân tạo, hoặc những ống nhôm đựng đồ ăn để bọn chim đáp xuống ăn. Đàn chim tinh ranh, rủ bầu đoàn thể tử, họ hàng hang hốc tới xơi mỗi ngày. Thôi thì đủ loại, chim Sẻ, chim Cu, chim Hoàng Anh, chim Cardinal, Bluebird ... Chúng riu rít mở party sau vườn, nhậu nhẹt thoải mái. Sau khi đã "cơm no, rượu say", đưa thì nhào xuống bể nước tắm; đưa thì đứng tắm lông; đưa thì chạy nhảy, chuyền từ cành cây này tới cành cây khác. Sau đó chúng thi nhau ca hát ồm ồm - có lẽ cũng ồn ào, náo nhiệt gần bằng những buổi văn nghệ tại gia trong vùng mà chúng tôi thường tham dự.

Mùa Xuân năm nay, sau những trận tuyết, cây cối nhà tôi ngã nghiêng, mọc vô trật tự, nên tôi “được vợ phán”: phải tỉa bớt những cành cây sau vườn cho sáng sủa hơn! Tôi vốn là “lực sĩ” kiểu “bụng nở, ngực thon” và lại thêm cái máu lười trong cơ thể nên liền theo lời các cụ dạy: “của đi thay người”, mượn một hãng tỉa cây tới chăm sóc khu vườn. Hai chàng “Pro” với đầy đủ máy móc và dụng cụ làm ngoém trong vòng 3 tiếng đồng hồ là cái vườn trông sáng sủa và sạch sẽ đâu vào đấy.

Sau khi cây cối đã được cắt tỉa, dọn dẹp, chúng tôi bỗng dừng nghe tiếng chim kêu thất thanh. Nhìn quanh mới thấy một con chim lông màu đỏ, mỏ màu cam đứng trên mái nhà, nhìn xuống cái cây vừa được cắt tỉa, kêu la chí chóe. Một lát sau, một con chim khác bay về đậu cạnh con chim kia, mặt mày ngỡ ngàng, và rồi cùng cất lên tiếng kêu chói lói!

Tôi nhìn hai con chim, nhìn cái cây vừa được cắt tỉa, những cành cây vừa được bó lại, và phát hiện ra một tổ chim vừa được làm nên, nằm tan tác trong bó cây! Đây chắc là cặp vợ chồng chim đang xây tổ để chuẩn bị sinh con, và chúng đang mắng mỏ kẻ đã phá hoại tổ ấm của chúng. Kêu la thảm thiết một lúc sau, hai con chim cùng bay đi.

Ngày hôm sau, chúng tôi lại thấy hai con chim hôm qua bay tới bay lui dưới lùm cây Azaleas gần cửa sổ, trước cái bàn ăn sáng, uống café của chúng tôi. À, chúng đang xây cái tổ chim mới! Sau hai ba ngày, một tổ chim mới đã được thành hình. Nhìn cái tổ chim phải thán phục tài năng của những con chim nhỏ. Chỉ bằng cái mỏ và đôi chân nhỏ bé, chúng đã tha từng cọng rơm, cành cây khô để làm nên cái tổ dưới giàn cây xanh tươi, đầy lá, để có thể che nắng che mưa cho bà mẹ sắp lâm sàn, và những con chim non trong tương lai.

Tìm tòi trong Internet và được biết đây là giống chim Cardinal, được chính thức ghi nhận là giống chim của tiểu bang Virginia và 6 tiểu bang khác nữa. Cardinal thông thường đẻ hai, ba lần trong một năm. Chúng thường “yêu đương” nhau trong khoảng tháng 3, và sau đó từ tháng 5 tới tháng 7. Cardinal mái thông thường đẻ 4 trứng một lần. Sau 12 ngày ấp, trứng nở ra con; các chú chim non có thể rời tổ và bay nhảy sau 20 ngày. Một điểm hay của loài chim Cardinal là chúng thường sinh sống lẫn quần gần nơi chúng ra đời.

Suốt những tuần sau, chúng tôi rình mò, theo dõi tình trạng của chị Cardinal mái. Chị ngồi thoải mái trong cái tổ êm ấm, thỉnh thoảng chị mặt đỏ tía tai ... rặn đẻ. Đôi khi miệng chị lầu bầu, chắc đang chửi cái con chim “khỉ gió” đã làm chị phải mang nặng đẻ đau!

Và rồi chị Cardinal đã đẻ được 4 quả trứng màu trắng ngà, to như quả trứng Cút. Chị Cardinal bắt đầu có vẻ thoải mái hơn, ngồi chễm chệ ấp trứng. Thỉnh thoảng anh Cardinal, với bộ mặt lo lắng, tha mồi về cho vợ ăn. Đôi khi ăn chưa đủ no, chị Cardinal tự động bay tới chỗ chúng tôi để đòi ăn cho chim, ăn lấy, ăn để, và rồi lại trở về tiếp tục ấp trứng.

Một hôm, tin tức khí tượng cho biết thời tiết có thể có mưa bão, chúng tôi khệ nệ khiêng cái dù che nắng ở bàn picnic sau nhà ra che cho cái tổ của chị Cardinal khỏi bị nước mưa ngập vào. Mặc dù đã được vợ tôi nhắc nhở nhiều lần: “không được ồn ào và tới gần tổ”, nhưng với bản tính tinh nghịch, tôi tới gần bụi cây, vạch lá ra xem. Bỗng nghe một tiếng hét thất thanh, chị Cardinal bay vụt ra, vừa bay vừa la hét vang trời. Tôi giật mình, không ngờ phản ứng bảo vệ tổ ấm của chị Cardinal lại dữ dội như thế; tôi vội lảng vào nhà để tránh cuộc “xung đột” có thể xảy ra giữa người và chim. Sau khi chúng tôi vào nhà một lúc sau, trời bắt đầu mưa dữ dội, liên tiếp trong 3 ngày. Nhờ cái dù che nên chị Cardinal và cái tổ của chị không bị ướt và gia đình chị vẫn được bình an.

Những ngày sau đó, những con chim non đã tự mổ vỏ trứng bước ra. Hai anh chị Cardinals liên tiếp đi tìm thức ăn bón cho con. Khoảng 20 ngày sau đó, các con chim nhỏ đã đủ lông đủ cánh để chập chững bay, và rồi một ngày đẹp trời, cả đoàn chim đã cùng bay lên thật cao, vẫy vùng trong vòm trời xanh biếc. Chúng tôi cảm thấy vui vui vì đã cung cấp mảnh đất tạm dung nho nhỏ và những thức ăn hàng ngày cho gia đình Cardinals. Chúng tôi mong mỗi gia đình Cardinals này được những điều tốt đẹp như cổ nhạc sĩ Tùng Giang đã viết: “Xin những yên bình cho loài chim nhỏ, cao vút trời thênh thang”.

Nhìn sinh hoạt của giống chim Cardinal, tôi lại nhớ tới giống chim Việt, và câu “*Việt điều sào Nam chi*”: *Chim Việt đậu cành Nam*. Chim Việt là loài chim sinh ở đất Việt. Mỗi năm cứ đến buổi đầu thu, từng đàn chim Việt bay lên phương Bắc để kiếm ăn. Tuy Bắc tiến, nhưng đàn chim Việt vẫn nhớ về quê hương. Muốn làm tổ, chúng chọn cành cây chĩa về phương Nam, phương hướng của quê nhà, nơi chim đã sinh trưởng. Người Việt Hải Ngoại chúng ta được ví như loài chim Việt. Biến cố 1975 đã đẩy 5 triệu con chim Việt liêu chết, bỏ nước ra đi tìm tự do; một số đông đã vùi xác nơi biển Đông, đã chết vất vưởng dọc đường biên giới Thái/Miên; và đã trôi dạt khắp bốn biển, năm châu. Đàn chim Việt này đã được những tấm lòng nhân ái của các nước tự do giang tay đón nhận; họ cung cấp cho đàn chim Việt những cái tổ an bình, tạo môi trường và cơ hội cho chúng ta và thế hệ con em chúng ta phát triển, thăng tiến.

Bốn mươi năm đã qua, người Việt hải ngoại đã an cư, lạc nghiệp; đã làm rạng danh giống nòi trên khắp thế giới; nhưng họ vẫn ngóng về quê cũ, vẫn tranh đấu để người Việt trong nước được hưởng tự do, dân chủ, và những quyền căn bản của con người; và họ vẫn đau lòng khi lãnh hải và lãnh thổ của cha ông để lại bị thôn tính bởi ngoại bang.

Để đánh dấu 40 năm ngày tôi ra khỏi trại tị nạn Indiantown Gap, một lần nữa, xin cảm ơn những bàn tay nhân ái của thế giới tự do. Xin cảm ơn mọi đấng tối cao đã che chở, dẫn dắt để chúng tôi có được cuộc sống an bình, trong độc lập, tự do, với đầy đủ lương thực hàng ngày.

Xin cảm ơn mảnh vườn nhỏ đã là nơi đất lành chim đậu, để chúng tôi có được niềm hạnh phúc nhẹ nhàng của tiếng chim hót sau vườn.

Phạm Xuân Thái

(Để tưởng nhớ ngày ra khỏi trại tị nạn Indiantown Gap, July 1st, 1975).